

**«ՆԱԻՐԻ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ»
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՍՊԸ**

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
«ՆԱԻՐԻ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՍՊԸ
Խորհրդի 11.02.2019 թվականի թիվ 10 որոշմամբ

**«JUST CASCO»
ԱՎՏՈՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԻ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ**

Ակտիվի դաս՝ Հրապարակային

ԲԱԺԻՆ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 1.1. «JUST CASCO» ավտոտրանսպորտային միջոցի ապահովագրության պայմանները (այսուհետ՝ Պայմաններ) մշակված են համաձայն ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի, «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք), այլ իրավական ակտերի (միասին այսուհետ՝ ՀՀ օրենսդրություն):
- 1.2. Սույն Պայմաններով չկարգավորված հարաբերությունները կարգավորվում են «Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին» ՀՀ օրենքով և Հայաստանի Ավտոապահովագրողների Բյուրո ՆԿ-ի կողմից հաստատված կանոններով (այսուհետ՝ ԱՊՊԱ օրենսդրություն):
- 1.3. Սույն Պայմաններով իրականացվող ապահովագրական հատուցումների սահմանաչափերը և հաշվարկման կարգերն իրականացվում են ԱՊՊԱ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, եթե այլ բան նախատեսված չէ ապահովագրության պայմանագրով:
- 1.4. «ՆԱԻՐԻ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» Ապահովագրական Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերությունը Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից տրված թիվ 0006 (0009) լիցենզիայի հիման վրա իրականացնում է «Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների (նաև՝ բեռնափոխադրող) օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն» դասի ապահովագրություն՝ սույն Պայմանների հիման վրա կնքելով «JUST CASCO» ավտոտրանսպորտային միջոցի ապահովագրության պայմանագիր կամ վկայագիր:

ԲԱԺԻՆ 2. ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- 2.1. **Ապահովագրող՝** «ՆԱԻՐԻ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՍՊԸ.
- 2.2. **Ապահովադիր՝** Ապահովագրողի հետ ապահովագրության պայմանագիր կամ վկայագիր կնքած գործունակ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ, պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին կամ հիմնարկ.
- 2.3. **Պայմանագիր՝** ապահովագրության պայմանագիր կամ վկայագիր.
- 2.4. **Ապահովագրական գումար՝** Ապահովագրողի կողմից իրականացվող ապահովագրական հատուցումների առավելագույն չափ.
- 2.5. **Ապահովագրավճար՝** Պայմանագրով սահմանված չափով Ապահովադիր կողմից Ապահովագրողին հնարավոր ապահովագրական հատուցման համար վճարվելիք գումար.
- 2.6. **Ապահովագրական պատահար՝** Պայմանագրի գործողության ընթացքում տեղի ունեցած իրադարձություն, որի ի հայտ գալու դեպքում Ապահովագրողը պարտավորվում է իրականացնել ապահովագրական հատուցում.
- 2.7. **Տուժող՝** անձ, որին Ապահովագրական պատահարի հետևանքով հասցվել է վնաս և այդ պատահարում նրա մեղավորությունն ամբողջությամբ բացակայում է.
- 2.8. **Ավտոտրանսպորտային միջոց՝** ճանապարհային ոստիկանությունում գրանցված և ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային ճանապարհներով ուղևորներ, բեռներ փոխադրելու, ինչպես նաև ոչ տրանսպորտային աշխատանքներ կատարելու համար սարքավորված անիվավոր տրանսպորտային միջոց (ներառյալ՝ թեթև մարդատար ավտոմոբիլներ, ավտոբուսներ, միկրոավտոբուսներ, բեռնատար ավտոմոբիլներ, մոտոցիկլետներ, քարշակներ, տրոլեյբուսներ և այլն), որի օգտագործումը վերոհիշյալ նպատակներով թույլատրված է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և նշված է Պայմանագրում.
- 2.9. **Լիազորված տիրապետող՝** պատահարի ժամանակ ավտոտրանսպորտային միջոցն օրինական հիմքով տիրապետող անձ.
- 2.10. **Չհատուցվող գումար (ֆրանշիզա)՝** Ապահովադիր մասնակցության չափը վնասի հատուցմանը (վնասի վերականգնմանը), որը սահմանվում է Պայմանագրով՝ կոնկրետ գումարի կամ Ապահովագրական գումարի նկատմամբ տոկոսի տեսքով: Պայմանագրով կարող է սահմանվել պայմանական կամ ոչ պայմանական չհատուցվող գումար.

- 2.10.1. Պայմանագրում պայմանական չհատուցվող գումար սահմանված լինելու դեպքում Ապահովագրողն ազատվում է փաստացի վնասների կամ կորուստների հատուցման պարտականությունից, եթե այդ վնասի չափը չի գերազանցում Պայմանագրով սահմանված չհատուցվող գումարի չափը, և պարտավոր է վճարել ապահովագրական հատուցումն ամբողջությամբ, եթե դրա մեծությունը գերազանցում է չհատուցվող գումարի չափը:
- 2.10.2. Պայմանագրում ոչ պայմանական չհատուցվող գումար սահմանված լինելու դեպքում Ապահովագրողն ազատվում է Պայմանագրով սահմանված ոչ պայմանական չհատուցվող գումարի մասով հատուցում իրականացնելուց՝ անկախ վնասի և կորստի չափից:

ԲԱԺԻՆ 3. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՕԲՅԵԿՏ

- 3.1. Ապահովագրության օբյեկտն Ապահովադրի (Շահառուի)՝ ՀՀ օրենսդրությանը չհակասող գույքային շահերն են՝ կապված Ավտոտրանսպորտային միջոցի տնօրինման, տիրապետման և/կամ շահագործման հետ:
- 3.2. Մույն Պայմանների համաձայն կարող է ապահովագրվել այն Ավտոտրանսպորտային միջոցը, որն ըստ ՀՀ օրենսդրության կարող է օգտագործվել/շահագործվել ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային ճանապարհներում և որի նկատմամբ Ապահովադրի մոտ առկա է գույքային շահ:

ԲԱԺԻՆ 4. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐ ԵՎ ՌԻՍԿԵՐ

- 4.1. Ապահովագրության օբյեկտին պատճառված գույքային վնասներ, որոնք ենթակա են հատուցման վնաս պատճառողի ԱՊՊԱ պայմանագրով և գերազանցում են տվյալ ավտոտրանսպորտային միջոցի գծով գործող այլ ապահովագրության պայմանագրով հատուցման ենթակա առավելագույն գումարի չափը: Մույն պայմանների շրջանակում ապահովագրական հատուցումը տրամադրվում է Ապահովագրության օբյեկտին պատճառված վնասի մեծության և տվյալ ավտոտրանսպորտային միջոցի գծով ԱՊՊԱ և այլ ապահովագրության պայմանագրերի հիման վրա տրված հատուցման տարբերության չափով, բայց ոչ ավել, քան Պայմանագրով սահմանված ապահովագրական գումարը:

ԲԱԺԻՆ 5. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲԱՅԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- 5.1. Ապահովագրական պատահար չի հանդիսանում և Ապահովագրողը հատուցում չի իրականացնում հետևյալ երկու դեպքերից առնվազն մեկի առկայության պայմանում.
 - 5.1.1. Տվյալ պատահարի հետևանքով Պայմանագրում նշված ապահովագրության օբյեկտին պատճառված վնասը ԱՊՊԱ օրենսդրությամբ ենթակա չէ հատուցման,
 - 5.1.2. Պայմանագրում նշված ապահովագրության օբյեկտի հետ տեղի ունեցած պատահարում առկա է Ապահովադրի կամ ապահովագրության օբյեկտի լիազորված տիրապետողի /վարորդի/ մեղավորություն:

ԲԱԺԻՆ 6. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐ

- 6.1. Ապահովագրական գումարը սահմանվում է Ապահովագրողի և Ապահովադրի (այսուհետ՝ Կողմեր) միջև փոխադարձ համաձայնությամբ:
- 6.2. Ապահովադիրը կարող է հանդես գալ Ապահովագրական գումարը մեծացնելու պահանջով՝ վճարելով համապատասխան չափով Ապահովագրավճար:
- 6.3. Եթե Պայմանագրի գործողության ընթացքում Ապահովագրողն իրականացրել է ապահովագրական հատուցում, ապա Ապահովագրական գումարը նվազում է կատարված ապահովագրական հատուցման չափով:

ԲԱԺԻՆ 7. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱՎՃԱՐ, ՎՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳ, ԶՎՃԱՐՄԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐ

- 7.1. Ապահովագրավճարի վճարման կարգը և ձևը որոշվում են Կողմերի փոխադարձ համաձայնությամբ և սահմանվում են Պայմանագրով:

- 7.2. Ապահովագրավճարը հաշվարկվում է Ապահովագրողի կողմից Պայմանագրի ողջ ժամկետի համար Ապահովագրական սակագնի հիման վրա, որը ձևավորվում է Ապահովադրի կողմից ընտրված ծածկույթից, Չհատուցվող գումարի տեսակից ու մեծությունից, գործողության ժամկետից և ապահովագրական ռիսկի վրա ազդող այլ գործոններից:
- 7.3. Ապահովագրավճարն Ապահովադրի կողմից կարող է վճարվել միանվագ (միանգամյա վճարումով) կամ մաս-մաս՝ Պայմանագրով սահմանված կարգով:
- 7.4. Ապահովագրավճարն Ապահովադրի կողմից կարող է վճարվել կանխիկ եղանակով Ապահովագրողի դրամարկղ կամ ապահովագրական միջնորդին (գործակալին կամ բրոքերին) կամ փոխանցվել Ապահովագրողի համապատասխան բանկային հաշվին:
- 7.5. Եթե Ապահովագրական պատահարը տեղի է ունեցել մինչև հերթական Ապահովագրավճարի վճարումը, որը կետանցվել է, ապա Ապահովագրողն իրավունք ունի վճարման ենթակա ապահովագրական հատուցման չափը որոշելիս հաշվանցելու կետանցված Ապահովագրավճարի չափը:
- 7.6. Եթե Պայմանագրի ուժի մեջ մտնելու պահից 14-օրյա ժամկետում Ապահովադիրը չի վճարում միանվագ կամ առաջին հերթական Ապահովագրավճարը, ապա Ապահովագրողն իրավունք ունի միակողմանի լուծելու Պայմանագիրը, եթե Պայմանագրով նախատեսված չէ այլ ժամկետ կամ Ապահովագրավճարի մուծման տարաժամկետման հնարավորություն:
- 7.7. Ապահովագրողն ԻՐԱՎՈՒՆՔ ՈՒՆԻ ՀՐԱԺԱՐՎԵԼ ապահովագրական հատուցում իրականացնելուց, եթե Ապահովագրական ՊԱՏԱՀԱՐԸ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՆԱԼՈՒ ՊԱՀԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԻՐՆ Ապահովագրավճարի գծով Ապահովագրողի նկատմամբ ՈՒՆԻ ԺԱՄԿԵՏԱՆՑ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ:
- 7.8. Եթե Ապահովադիրը Պայմանագրով սահմանված կարգով և ժամկետում չի վճարել միանվագ կամ հերթական Ապահովագրավճարը, ապա Ապահովագրողն իրավունք ունի Ապահովագրավճարի վճարման համար սահմանված ժամկետից 5 (հինգ) օր հետո միակողմանի լուծելու Պայմանագիրը: Այս դեպքում Ապահովադրի կողմից Պայմանագրի համար վճարված Ապահովագրավճարը չի վերադարձվում:

ԲԱԺԻՆ 8. ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ, ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿՆՔՄԱՆ ԿԱՐԳ, ԺԱՄԿԵՏ, ԴՐՈՒՅԹՆԵՐԻ ՓՈՓՈԽՄԱՆ ԿԱՐԳ

- 8.1. Պայմանագիրն Ապահովագրողի և Ապահովադրի միջև կնքված փաստաթուղթ է, ըստ որի Ապահովագրողն Ապահովագրավճարի դիմաց պարտավորվում է Պայմանագրով և սույն Պայմաններով սահմանված կարգով տրամադրել ապահովագրական հատուցում:
- 8.2. Պայմանագիրը կնքվում է գրավոր՝ Ապահովադրի կողմից բանավոր կամ գրավոր դիմումի հիման վրա:
- 8.3. Պայմանագիրը կնքելու համար Ապահովագրողն իրավունք ունի Ապահովադրից պահանջել.
 - 8.3.1. ֆիզիկական անձի դեպքում՝ անձնագրի բնօրինակը կամ պատշաճ վավերացված պատճենը, իրավաբանական անձի դեպքում՝ պետական գրանցման վկայականի և դրա ներդիրների բնօրինակները կամ դրանց պատշաճ վավերացված պատճենները,
 - 8.3.2. Ավտոտրանսպորտային միջոցի նկատմամբ ունեցած իրավունքը հավաստող փաստաթղթի բնօրինակը կամ պատշաճ վավերացված պատճենը,
 - 8.3.3. իրեն տրամադրել գրավոր տեղեկություն, որն ուղղակի կամ անուղղակի կարող է որոշակի ազդեցություն ունենալ Ապահովագրողի կողմից Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու հավանականության և դրա հետևանքով հնարավոր վնասների չափերի կանխորոշման վրա,
 - 8.3.4. այլ փաստաթղթեր և տեղեկություններ, որոնք անհրաժեշտ են ապահովագրական ռիսկի ճշգրիտ գնահատման, ինչպես նաև Պայմանագրի կնքման համար:
- 8.4. Պայմանագրի գործողության ժամկետը սահմանվում է Պայմանագրով՝ փոխադարձ համաձայնությամբ:
- 8.5. Պայմանագիրն ուժի մեջ է մտնում այն երկկողմանի ստորագրելու և կնքելու պահից, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով:

- 8.6. Սույն Պայմանները կցվում են Պայմանագրին՝ հանդիսանալով դրա անբաժանելի մասը և պարտադիր են Կողմերի համար:
- 8.7. Պայմանագրի և սույն Պայմանների միջև անհամապատասխանությունների դեպքում գերակա է Պայմանագիրը, իսկ սույն Պայմանների և նրա թարգմանությունների տարբերությունների դեպքում նախապատվությունը տրվում է հայերեն տարբերակին:

ԲԱԺԻՆ 9. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿՈՂՄԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

9.1. Ապահովադիրն իրավունք ունի՝

- 9.1.1. Ապահովագրողից պահանջել պետական գրանցումը և գործունեության թույլտվությունը հավաստող փաստաթղթերը (պետական գրանցման վկայական, լիցենզիա),
- 9.1.2. Ապահովագրողի հետ իր հարաբերություններն իրականացնել ապահովագրական միջնորդի (բրոքեր կամ գործակալ) միջոցով,
- 9.1.3. Պայմանագիրը կորցնելու դեպքում՝ գրավոր դիմումի հիման վրա, ստանալ դրա կրկնօրինակը,
- 9.1.4. Պայմաններով սահմանված կարգով վաղաժամկետ լուծել Պայմանագիրը:

9.2. Ապահովադիրը պարտավոր է՝

- 9.2.1. Պայմանագիրը կնքելիս, ինչպես նաև դրա գործողության ընթացքում Ապահովագրողին ՀԱՅՏՆԵԼ ապահովագրական ՌԻՍԿԻ ԱՍՏԻՃԱՆԸ ՈՐՈՇՈՂ հավաստի և ճշգրիտ իրեն հայտնի ԲՈԼՈՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ (Ավտոտրանսպորտային միջոցի շահագործման նպատակըն այլն), որոնք պետք է ամրագրվեն համապատասխան փաստաթղթով:
- 9.2.2. Ապահովագրողին ՀԱՅՏՆԵԼ այլ ապահովագրության պայմանագրով/վկայագրով նույն վնասը ապահովագրված առկա այլ ապահովագրության պայմանագրերի/վկայագրերի մասին,
- 9.2.3. Պայմանագրով ՍԱՀՄԱՆՎԱԾ ԿԱՐԳՈՎ և ԺԱՄԿԵՏ(ՆԵՐ)ՈՒՄ ՎՃԱՐԵԼ Ապահովագրավճարը:

9.3. Ապահովագրողն իրավունք ունի՝

- 9.3.1. ստուգել Ապահովադրի կողմից ներկայացված տեղեկությունները, ինչպես նաև հետևել և պահանջել Ապահովադրի կողմից Պայմանագրի պահանջների և պայմանների կատարումը,
- 9.3.2. Ապահովադրի հետ իր հարաբերություններն իրականացնել ապահովագրական միջնորդի (բրոքերի կամ գործակալի) միջոցով,
- 9.3.3. հարցում կատարել համապատասխան իրավասու մարմիններին տեղի ունեցած պատահարի փաստը և պատճառները հաստատող փաստաթղթեր կամ այլ տեղեկություններ ստանալու նպատակով,
- 9.3.4. Ապահովագրական հատուցման վերաբերյալ որոշում կայացնելու համար կասեցնել կամ երկարաձգել ապահովագրական հատուցման գործընթացը, եթե ի հայտ են եկել այնպիսի հանգամանքներ, որի պատճառով Ապահովագրողն անհրաժեշտ է համարում ստանալ հավելյալ տեղեկություն Ապահովագրական պատահարի վերաբերյալ,
- 9.3.5. ապահովագրական հատուցման ենթակա գումարը վճարելիս այն հաշվանցել Պայմանագրի գծով կետանցված Ապահովագրավճարի գումարի հետ (Պայմանագրով նախատեսված լինելու դեպքում),
- 9.3.6. պահանջել Պայմանագրով սահմանված Ապահովագրավճարի չափի փոփոխություն, Պայմանագրի դադարեցում կամ Պայմանագրի դրույթների փոփոխություն, եթե Պայմանագրի գործողության ընթացքում տեղի է ունեցել ապահովագրական ռիսկի աստիճանի մեծացում,
- 9.3.7. մերժել հատուցման վճարումը ՀՀ օրենսդրությամբ, Պայմանագրով կամ Պայմաններով սահմանված կարգով:

9.4. Ապահովագրողը պարտավոր է՝

- 9.4.1. Ապահովադրին ծանոթացնել Պայմաններին և նրան տրամադրել այդ Պայմանները,
- 9.4.2. Ապահովադրի պահանջով ցույց տալ պետական գրանցումը և ապահովագրությամբ զբաղվելու թույլտվությունը (լիցենզիան) հավաստող փաստաթղթերը,

- 9.4.3. Ապահովադրի պահանջով Պայմանագրով և ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով փոփոխություններ կատարել Պայմանագրում, եթե դրա գործունեության ընթացքում տեղի է ունեցել ապահովագրական ռիսկի փոփոխություն,
- 9.4.4. Պայմանագրով և Պայմաններով սահմանված դեպքերում, կարգով և ժամկետում իրականացնել ապահովագրական հատուցում,
- 9.5. Կողմերը պարտավոր են չհրապարակել, չբացահայտել և (կամ) երրորդ անձին չտրամադրել իրենց հայտնի դարձած բժշկական, ֆինանսական և ապահովագրական գաղտնիք հանդիսացող և (կամ) պարունակող ցանկացած տեսակի տեղեկություն՝ բացառությամբ ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերի, և իրենց հայտնի դարձած տեղեկությունը չօգտագործել սեփական և (կամ) երրորդ անձանց շահերին, ինչպես նաև միմյանց տնտեսական դիրքին վնաս հասցնելու համար:
- 9.6. Կողմերն ունեն Պայմանագրով, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ իրավունքներ ու պարտականություններ:

ԲԱԺԻՆ 10. ԿՈՂՄԵՐԻ ՓՈԽՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐԻ ԴԵՊՔՈՒՄ

- 10.1. Ապահովագրական պատահար տեղի ունենալու դեպքում ՊԱՐՏԱՎՈՐ ԵՆ ապահովագրական պատահարը տեղի ունենալուց հետո ԱՆՀԱՊԱՂ (ԱՌԱՋԻՆ ԻՄԿ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԴԵՊՔՈՒՄ) այդ մասին հայտնել Ապահովագրողին՝ զանգահարելով Պայմանագրի վրա նշված համապատասխան հեռախոսահամարով:
- 10.2. Սույն Պայմանների 10.1. կետում նշված պահանջից բացառություն են կազմում այն դեպքերը, երբ Ապահովադիրը և (կամ) Լիազորված տիրապետողը պատահարի հետևանքով հայտնվել են անգիտակից վիճակում կամ այնպիսի իրավիճակում, որն անհնարին է դարձնում Ապահովագրողին անհապաղ Ապահովագրական պատահարի մասին տեղեկացնելը, կամ Ապահովադիրը տեղյակ չի եղել և չէր կարող տեղյակ լինել Ապահովագրական պատահարի մասին՝ Լիազորված տիրապետողի կողմից նրան չտեղեկացնելու կամ այլ պատճառով: Ապահովադիրը և (կամ) Լիազորված տիրապետողը կրում են Ապահովագրողին նրանց կողմից Ապահովագրական պատահարի մասին տեղեկացնելու անհնարինության (անտեղյակության) ապացուցման պարտականությունը: Սույն կետով նախատեսված տեղեկացման պարտականությունը անհնարին դարձնող հանգամանքների վերացման (Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու մասին տեղեկացվելու) դեպքում Ապահովադիրը և (կամ) Լիազորված տիրապետողը ՊԱՐՏԱՎՈՐ ԵՆ ԱՆՀԱՊԱՂ (ԱՌԱՋԻՆ ԻՄԿ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԴԵՊՔՈՒՄ) տեղի ունեցած Ապահովագրական պատահարի մասին հայտնել Ապահովագրողին:
- 10.3. Պայմանների 10.1. կետի համաձայն Ապահովագրողին ՊԵՏՔ Է ՀԱՅՏՆԵԼ Ապահովագրական պատահարի վերաբերյալ նախնական տեղեկատվությունը, որը պետք է առնվազն պարունակի
 - 10.3.1. Պայմանագրի համարը,
 - 10.3.2. տեղեկատվություն տրամադրելու պահին Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու հանգամանքների վերաբերյալ Ապահովադիրին (Լիազորված տիրապետողին) հայտնի ամբողջ տեղեկատվությունը, մասնավորապես՝ Ապահովագրական պատահարը տեղի ունենալու օրը և ժամը, վայրը (ճշգրիտ հասցեն կամ հնարավորինս պարզ նկարագրությունը), Ապահովագրական պատահարի մասնակիցների վերաբերյալ տվյալներ (առնվազն նրանց քանակը, հեռախոսահամարները, պատահարին մասնակից այլ Ավտոտրանսպորտային միջոցի մակնիշը, հաշվառման համարանիշը), Ապահովագրական պատահարի համառոտ նկարագիրը, պատահարի հետևանքով պատճառված վնասների բնույթը, վնասի մոտավոր մեծությունը (հնարավորության դեպքում):
- 10.4. Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու դեպքում Ապահովադիրը և (կամ) Լիազորված տիրապետողը ՊԱՐՏԱՎՈՐ ԵՆ ՆԱԵՎ.

- 10.4.1. ՁեռնԱՐԿԵԼ ողջամիտ և մատչելի ՄԻՋՈՑՆԵՐ՝ պատահարի հետևանքով հնարավոր վնասները նվազեցնելու համար, որի համար պետք է հետևեն Ապահովագրողի ներկայացուցչի կողմից հեռախոսով Ապահովադրին (Լիազորված տիրապետողին) տրված ցուցումներին, եթե այդպիսիք կան: Հատուցման ենթակա վնասները նվազեցնելու նպատակով Ապահովադրի (Լիազորված տիրապետողի) կողմից կատարված ծախսերը, եթե այդպիսիք անհրաժեշտ են եղել կամ կատարվել են Ապահովագրողի ներկայացուցչի ցուցումներին համապատասխան, հատուցվում են Ապահովագրողի կողմից նույնիսկ այն դեպքում, երբ համապատասխան միջոցներն արդյունավետ չեն եղել:
- 10.4.2. համապատասխան պահանջի առկայության դեպքում ՆԵՐԿԱ ԳՏՆՎԵԼ և (կամ) ՄԱՄՆԱԿՑԵԼ պատահարի գրանցման և քննության պետական մարմինների և Ապահովագրողի՝ իրեն վերաբերող գործընթացներին,
- 10.4.3. Ապահովագրական պատահարից հետո Ապահովագրողի ներկայացուցչին և (կամ) փորձագետին ՏՐԱՄԱԴՐԵԼ համապատասխան Ավտոտրանսպորտային միջոցի ԶՆՆՈՒՄ ԱՆՑԿԱՑՆԵԼՈՒ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ,
- 10.4.4. մինչև ապահովագրական հատուցման գործընթացի վերջնական կարգավորումը կամ փորձաքննության արդյունքների վերաբերյալ իր և (կամ) Ապահովագրական պատահարի մյուս մասնակցի (մասնակիցների) համաձայնության ձեռքբերումը ԱՌԱՆՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՂԻ ՀԱՄԱԶԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՉԻՐԱԿԱՆԱՑՆԵԼ վթարված Ավտոտրանսպորտային միջոցի կամ պատահարի արդյունքում վնասված այլ գույքի վերանորոգման աշխատանքներ՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք պայմանավորված են վարորդի կամ ուղևորի անվտանգության ապահովման անհրաժեշտությամբ կամ իրավասու պետական մարմինների ցուցումով կամ հրահանգով: Նման դեպքերում Ապահովադրը և (կամ) Ավտոտրանսպորտային միջոցը տիրապետող այլ անձը պարտավոր է վթարված Ավտոտրանսպորտային միջոցի կամ պատահարի արդյունքում վնասված այլ գույքի վերանորոգման աշխատանքներն սկսելուց առնվազն 1 (մեկ) օր առաջ տեղեկացնել այդ մասին Ապահովագրողին (Ապահովագրողի ներկայացուցչին կամ ապահովագրական գործակալին) (հնավորության առկայության դեպքում),
- 10.4.5. ԱՌԱՆՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՂԻ ՀԱՄԱԶԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՉԸՆԴՈՒՆԵԼ ՄԵՂԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ և (ԿԱՄ) ՉՍՏԱՆՁՆԵԼ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ տվյալ պատահարի հետ կապված հարուցվել է քաղաքացիական, քրեական կամ դատական կարգով վարչական գործ,
- 10.4.6. տեղեկանալուց հետո ԱՆՀԱՊԱՂ Ապահովագրողին տեղեկացնել պատահարը տեղի ունենալու կամ դրա արդյունքում պատճառված վնասների առթիվ քաղաքացիական, քրեական կամ դատական կարգով վարչական գործ հարուցվելու վերաբերյալ և ներկայացնել նման գործ հարուցված լինելը ապացուցող փաստաթղթեր,
- 10.4.7. Ապահովագրողին ՏՐԱՄԱԴՐԵԼ ապահովագրական պատահարի վերաբերյալ իրեն հայտնի և իր տրամադրության տակ առկա բոլոր տեղեկությունները և փաստաթղթերը:

ԲԱԺԻՆ 11. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՁԻ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾՆԹՅՑ

- 11.1. Ապահովադիրը ապահովագրական հատուցում ստանալու համար Ապահովագրողին է ներկայացնում հետևյալ փաստաթղթերը՝
 - 11.1.1. ապահովագրական հատուցում ստանալու համար Ապահովագրողի սահմանած ձևով դիմում, որը պետք է լինի հիմնավորված և պատճառաբանված,
 - 11.1.2. դիմումը Պայմանների 11.5. կետով նախատեսված ժամկետներում չներկայացվելու դեպքում՝ Ապահովադրի կամ նրա իրավահաջորդի կողմից 3 (երեք) ամսվա ընթացքում դիմելու

- անհնարինության կամ Ապահովագրական պատահարի մասին տեղյակ չլինելու հանգամանքները հիմնավորող փաստաթղթեր կամ այլ ապացույցներ,
- 11.1.3. անձը հաստատող փաստաթուղթը,
- 11.1.4. ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման համար պատասխանատու լիազոր մարմնի կազմած արձանագրությունը,
- 11.1.5. Ավտոտրանսպորտային միջոցին պատճառված վնասի համար պատասխանատու անձի վավերապայմանները և տեղի ունեցած պատահարին մասնակից տրանսպորտային միջոցի իրեն հայտնի տվյալները (հաշվառման համարանիշը, ավտոմեքենայի մակնիշը, գույնը և այլն),
- 11.1.6. Տուժողի իրավահաջորդությունը հիմնավորող օրենսդրությամբ սահմանված փաստաթղթեր, եթե Ապահովագրողին դիմել է տուժողի իրավահաջորդը,
- 11.1.7. ներկայացուցչի միջոցով դիմում ներկայացվելու դեպքում՝ լիազորված լինելու փաստը հավաստող փաստաթուղթ,
- 11.1.8. Ապահովագրողի պահանջով այլ փաստաթղթերը և ապացույցներ՝ կախված պատճառված վնասի բնույթից:
- 11.2. Ապահովադրի գույքին պատճառված վնասի հատուցման պահանջի դեպքում ներկայացվում են՝
- 11.2.1. Ավտոտրանսպորտային միջոցի, ինչպես նաև այլ գույքի վնասման (ոչնչացման) դեպքում՝ վնասվածքի վերականգնման հետևանքով առաջացած ծախսերը հիմնավորող փաստաթղթեր, եթե Ապահովագրողը չի իրականացրել պատահարի արդյունքում վնասված Ավտոտրանսպորտային միջոցի կամ գույքի գնություն՝ պատճառված վնասի չափը ճշտելու նպատակով,
- 11.2.2. Հայաստանի Ավտոապահովագրողների Բյուրո ՆԿ-ի կողմից հաստատված կանոնների համաձայն հաշվարկված վնասի չափը և վնաս պատճառած անձի մեղավորությունը հավաստող այլ փաստաթղթեր:
- 11.3. Ապահովագրական հատուցման վճարումը կարող է հետաձգվել, եթե Ապահովագրական պատահարի հետ կապված հարուցվել է քրեական գործ՝ կապված Ապահովագրական պատահարի առաջացման հետ:
- 11.4. Ապահովադիրը պարտավոր է Ապահովագրողի պահանջով տրամադրել նաև այնպիսի փաստաթղթեր և տեղեկատվություն, որոնք ուղղակի կապ ունեն տեղի ունեցած պատահարի հետ կամ կարևոր են վնասի պատճառների և (կամ) չափի հիմնավորման համար:
- 11.5. Տուժողը պարտավոր է ապահովագրական հատուցում ստանալու համար դիմումը ներկայացնել Ապահովագրական պատահարից հետո 3 (երեք) ամսվա ընթացքում: Նշված ժամկետը հաշվարկվում է այն օրվանից, երբ Ապահովադրին կամ Լիազորված տիրապետողին հայտնի է դառել Ապահովագրական պատահարի հետևանքների վրա հասնելու մասին:
- 11.6. Եթե Ապահովադիրը կամ նրա իրավահաջորդը Պայմանների 11.5. կետով սահմանված 3 (երեք) ամսվա ընթացքում Ապահովագրողին չի դիմում ապահովագրական հատուցում ստանալու համար՝ պատահարի հետևանքով անգիտակից վիճակում կամ այնպիսի իրավիճակում լինելու պատճառով, որն անհնարին է դարձրել Ապահովադրի կամ նրա իրավահաջորդի կողմից Ապահովագրողին սահմանված ժամկետում և կարգով ապահովագրական հատուցում ստանալու համար դիմելը կամ գույքին պատճառված վնասների առկայության դեպքում՝ այդ գույքի պահպանման համար պատասխանատու անձի (գույքը նրա մոտ գտնվել է այն պահպանելու, օգտագործելու կամ նրա համաձայնությամբ այլ նպատակներով) կողմից պատահարի մասին չտեղեկացնելու պատճառով, ապա նրա համար 3 (երեք) ամիս ժամկետը սկսում է գործել ապահովագրական հատուցում ստանալու համար դիմում ներկայացնելն անհնարին դարձնող հանգամանքների վերացման կամ Ապահովագրական պատահարի մասին տեղեկանալու օրվանից սկսած:
- 11.7. Ապահովադիրը կամ նրա իրավահաջորդը կրում են ապահովագրական հատուցում ստանալու համար սահմանված ժամկետում դիմելու անհնարինության կամ տեղյակ չլինելու ապացուցման պարտականությունը:

- 11.8. Ապահովագրական հատուցման վճարումն իրականացվում է Ապահովագրողի կողմից կանխիկ կամ Ապահովագրի նշած բանկային հաշվին, ինչպես նաև Ապահովագրի ծառայություններ մատուցած իրավաբանական անձի բանկային հաշվին փոխանցելու միջոցով:
- 11.9. Ապահովագրի պատահարի հետ կապված յուրաքանչյուր նամակի, պահանջի, հայցի, դատաքննության, հետաքննության կամ ցանկացած գործընթացի վերաբերյալ տեղեկությունները կամ փաստաթղթերը պետք է ամօքապես (առաջին իսկ հնարավորության դեպքում) ներկայացնի Ապահովագրողին:
- 11.10. Ապահովագրողն իրավունք ունի իրավասու պետական մարմիններից կամ պատահարի առաջացման հանգամանքներին ծանոթ այլ անձանցից ինքնուրույն պարզել պատահարի առաջացման պատճառները և հանգամանքները, ինչպես նաև հավաքագրել Ապահովագրական պատահարի հետ կապված տվյալներ:
- 11.11. Ապահովագրական պատահարի առաջացման պատճառները պարզելու, ինչպես նաև ապահովագրական հատուցման չափը որոշելու նպատակով Ապահովագրողը կարող է իր հաշվին նշանակել փորձաքննություն: Ապահովագրի կամ Լիազորված տիրապետողի կողմից տվյալ փորձաքննության անցկացմանը խանգարելու կամ դրանից հրաժարվելու դեպքում Ընկերությունն իրավունք ունի մերժելու ապահովագրական հատուցման վճարումը:
- 11.12. Քաղաքացիական, քրեական կամ դատական կարգով վարչական գործ հարուցված լինելու դեպքում գույքին պատճառված վնասների չափը գնահատվում է, և դրանում անձի մեղավորության աստիճանը որոշվում է գործն ըստ էության լուծող և օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտով, իսկ այդպիսի գործ հարուցված չլինելու կամ այդպիսի գործն ըստ էության լուծող դատական ակտ չընդունվելու դեպքում՝ Ապահովագրողի (Ապահովագրողի ներկայացուցչի) կողմից իրականացված գնության արդյունքների հիման վրա:
- 11.13. Եթե Պայմանների համաձայն ապահովագրական հատուցման պահանջի ժամանակ գոյություն ունի այլ ապահովագրության պայմանագիր/վկայագիր (կրկնակի ապահովագրություն), որով հատուցվում է Ավտոտրանսպորտային միջոցի նույն կորուստը կամ վնասը, ապա Ապահովագրողը յուրաքանչյուր կորստի, վնասի կամ ծախսի համար հատուցում է իր համամասնական բաժինը:
- 11.14. Եթե տուժողի կամ նրա իրավահաջորդի կողմից ապահովագրական հատուցում ստանալու համար Ապահովագրողին դիմելու պահին առկա է գործն ըստ էության լուծող և օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտ, ապա Պայմանների 11.2-11.2 կետերով սահմանված փաստաթղթերի փոխարեն ներկայացվում են միայն ապահովագրական հատուցում ստանալու տուժողի (նրա իրավահաջորդի) դիմումը և գործն ըստ էության լուծող և օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտը, ինչպես նաև անձը հաստատող փաստաթուղթը:
- 11.15. Ապահովագրական հատուցում ստանալու համար Ապահովագրողին ներկայացվում են սահմանված փաստաթղթերի բնօրինակները կամ պատշաճ վավերացված պատճենները:
- 11.16. Ապահովագրողը տուժողի կամ նրա իրավահաջորդի կողմից Պայմաններով նախատեսված դիմումը ստանալուց հետո պարտավոր է որոշում ընդունել փորձաքննություն նշանակելու մասին, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հարուցվել է քաղաքացիական, քրեական կամ դատական կարգով վարչական գործ: Փորձաքննության ավարտից հետո 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում ընդունում է գրավոր որոշում՝ ապահովագրական հատուցումը վճարելու կամ ապահովագրական հատուցման վճարումը մերժելու մասին՝ համապատասխան որոշումը ընդունելու պահից 1 (մեկ) աշխատանքային օրվա ընթացքում պատշաճ կերպով ուղարկելով Ապահովագրի (նրա իրավահաջորդին), Լիազորված տիրապետողին:
- 11.17. Տուժողի գույքին պատճառված վնասները հատուցվում են Ապահովագրի (նրա ներկայացուցչին կամ ժառանգին) համապատասխան գումար վճարելու ձևով:
- 11.18. Ապահովագրողն ապահովագրական հատուցումը վճարում է միանվագ՝ ապահովագրական հատուցումը վճարելու մասին որոշումը ընդունելուց հետո 5 (հինգ) աշխատանքային օրվա ընթացքում:

ԲԱԺԻՆ 12. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԴԱԴԱՐԵՑՄԱՆ ԿԱՐԳ

- 12.1. Պայմանագրի գործողությունը դադարում է Պայմանագրի ժամկետը լրանալու պահից:
- 12.2. Պայմանագիրը վաղաժամկետ դադարում է.
 - 12.2.1. եթե վերացել է Ապահովագրական պատահարի վրա հասնելու հնարավորությունը, և ապահովագրական ռիսկի գոյությունը դադարել է Ապահովագրական պատահարից տարբեր այլ հանգամանքների բերումով,
 - 12.2.2. եթե Ապահովագրողի կողմից կատարվել են Պայմանագրով նախատեսված բոլոր պարտավորությունները,
 - 12.2.3. ՀՀ օրենսդրությամբ, Պայմաններով կամ Պայմանագրով նախատեսված այլ դեպքերում:
- 12.3. Ապահովագրողի պահանջով Պայմանագրի վաղաժամկետ լուծման դեպքում Ապահովադրին վերադարձվում է Ապահովագրավճարն ամբողջությամբ՝ բացառությամբ Պայմանագրով և սույն Պայմաններով նախատեսված դեպքերի:
- 12.4. Ապահովադրի կողմից ՀՀ օրենսդրությամբ, Պայմաններով կամ Պայմանագրով նախատեսված իր պարտականությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու հետևանքով Ապահովագրողը վաղաժամկետ լուծում է Պայմանագիրը և Ապահովադրին վերադարձնում Պայմանագրի գործողության չլրացած ժամկետին համամասնորեն հաշվարկված Ապահովագրավճարը, որի հիմք է հանդիսանում Ապահովագրավճարի 75 (յոթանասուներեք) տոկոսը, եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ (Պայմանագրով սահմանված Ապահովագրավճար * 75 (յոթանասուներեք) տոկոս / Պայմանագրի գործողության օրեր) * Պայմանագրի չլրացած օրեր:
- 12.5. Ապահովադրին իրավունք ունի միակողմանի լուծելու Պայմանագիրը՝ այդ մասին ոչ պակաս, քան 15 (տասնհինգ) օր առաջ գրավոր ծանուցելով Ապահովագրողին:
- 12.6. Ապահովադրի նախաձեռնությամբ Պայմանագիրը վաղաժամկետ լուծվելու դեպքում՝ Ապահովադրին վերադարձվում է Պայմանագրի չլրացած ժամկետին համամասնորեն հաշվարկված Ապահովագրավճարը: Այս դեպքում Ապահովադրին վերադարձվում է Պայմանագրի գործողության չլրացած ժամկետին համամասնորեն հաշվարկված Ապահովագրավճարը, որի հիմք է հանդիսանում Ապահովագրավճարի 75 (յոթանասուներեք) տոկոսը՝ (Պայմանագրով սահմանված Ապահովագրավճար * 75 (յոթանասուներեք) տոկոս / Պայմանագրի գործողության օրեր) * Պայմանագրի չլրացած օրեր, եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ:
- 12.7. Այն դեպքում, երբ Ապահովադրի կողմից Պայմանագրի վաղաժամկետ լուծումը պայմանավորված է Ապահովագրողի կողմից Պայմանագրի պայմանների խախտմամբ, ապա վերջինս Ապահովադրին է վերադարձնում վճարված Ապահովագրավճարը՝ Պայմանագրի չլրացած ժամկետին համամասնորեն, եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ:
- 12.8. Ապահովադրի կողմից Պայմանագրի վաղաժամկետ լուծման դեպքում վերջինիս վճարված Ապահովագրավճարը չի վերադարձվում, եթե Ապահովադիրը տվյալ Պայմանագրի գծով դիմել է ապահովագրական հատուցում ստանալու համար և ապահովագրական հատուցման պահանջն Ապահովագրողի կողմից դեռևս չի կարգավորվել (մինչև ապահովագրական պահանջի կարգավորումը) կամ ստացել է ապահովագրական հատուցում, եթե Պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ:
- 12.9. Պայմանագիրը կարող է վաղաժամկետ լուծվել Կողմերից յուրաքանչյուրի նախաձեռնությամբ, եթե Կողմերից մեկը թույլ է տվել Պայմանագրի էական խախտում՝ խախտումը հայտնաբերելու պահից եռամսյա ժամկետում: Այս դեպքում վճարված Ապահովագրավճարն Ապահովադրին ենթակա չէ վերադարձման եթե խախտումը թույլ է տվել Ապահովադիրը:
- 12.10. Այն դեպքում, երբ Վկայագրում նշված են մեկից ավելի Ավտոտրանսպորտային միջոցներ և սույն Պայմանագրի դադարման հիմքերը վերաբերում են դրանցից ոչ բոլորին, ապա Պայմանագիրը դադարեցվում է միայն տվյալ Ավտոտրանսպորտային միջոցի մասով, և սույն գլխով սահմանված հաշվարկները կատարվում են միայն այդ Ավտոտրանսպորտային միջոցի մասով:

12.11. Պայմանագիրն առոչինչ կամ անվավեր է համարվում ՀՀ օրենսդրությամբ, Պայմաններով կամ Պայմանագրով նախատեսված դեպքերում և կարգով:

ԲԱԺԻՆ 13. ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՀԵՏ ՊԱՀԱՆՁԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔ (ՍՈՒԲՐՈԳԱՑԻԱ)

- 13.1. Ապահովագրական պատահարի տեղի ունենալու արդյունքում Ապահովադիրին պատճառված վնասից բխող նրա (Շահառուի) պահանջի իրավունքը վնասը պատճառած անձի նկատմամբ անցնում է Ապահովագրողին՝ նրա կողմից հատուցված գումարի մասով, եթե այլ բան նախատեսված չէ Պայմանագրով: Վնաս պատճառած անձի նկատմամբ պահանջի իրավունքն Ապահովագրողին անցնելը բացառող Պայմանագրի պայմանն առոչինչ է:
- 13.2. Ապահովադիրը (Շահառուն, Լիազորված տիրապետողը) ՊԱՐՏԱՎՈՐ Է Ապահովագրողին փոխանցել բոլոր փաստաթղթերը և ապացույցները, ինչպես նաև տրամադրել իրեն հայտնի բոլոր տվյալները, որոնք անհրաժեշտ են Ապահովագրողին սուբրոգացիա իրականացնելու համար:
- 13.3. Եթե Ապահովադիրը ՀՐԱԺԱՐՎԵԼ Է Ապահովագրողի կողմից հատուցված կամ հատուցվելիք վնասների համար պատասխանատու անձի նկատմամբ ՊԱՀԱՆՁԻ ԻՐ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻՑ կամ այդ իրավունքի իրականացումը ԱՆՀՆԱՐԻՆ Է ԴԱՐՁԵԼ Ապահովադիրի (Շահառուի, Լիազորված տիրապետողի) մեղքով, ապա Ապահովագրողը լրիվ կամ համապատասխան չափով ԱԶՍՎՈՒՄ Է ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄ ՎՃԱՐԵԼՈՒ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԻՑ, իսկ ապահովագրական հատուցումն արդեն վճարված լինելու դեպքում՝ Ապահովագրողն իրավունք ունի պահանջել Ապահովադիրից (Շահառուից) վերադարձնել ավելորդ վճարված ապահովագրական հատուցման գումարը:

ԲԱԺԻՆ 14. ԱՆՀԱՂԹԱՀԱՐԵԼԻ ՈՒԺԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆ (ՖՈՐՍ-ՄԱԺՈՐ)

- 14.1 Սույն Պայմաններով և Պայմանագրով սահմանված պարտավորությունները մասնակի կամ լրիվ չկատարելու դեպքում Պայմանագրի կողմերն ազատվում են պատասխանատվությունից, եթե այն հետևանք է անհաղթահարելի ուժի, մասնավորապես՝ ջրհեղեղի, պայթյունի, հրդեհի, երկրաշարժի, այլ տարերային աղետների, պատերազմի, ռազմական գործողությունների, զինված հարձակման, զանգվածային անկարգությունների, ժողովրդական հուզումների, ահաբեկչության, գործադուլների, արտակարգ դրության, տնտեսական շրջափակման, հաղորդակցման միջոցների աշխատանքի դադարեցման, կառավարության կողմից սահմանված այլ սահմանափակումների և արգելանքների կամ նման այլ իրադարձությունների:
- 14.2 Եթե անհաղթահարելի ուժի ազդեցությունը կամ դրա հետևանքները երկարաձգվում են 3 (երեք) ամսից ավելի, ապա Կողմերից յուրաքանչյուրն իրավունք ունի լուծել Պայմանագիրը՝ այդ մասին նախապես տեղեկացնելով Պայմանագրի մյուս Կողմին:
- 14.3 Անհաղթահարելի ուժի ազդեցությունը սույն Պայմաններով և Պայմանագրով սահմանված պարտականությունների իրականացման վրա պարտավոր է ապացուցել այն Կողմը, որի պարտականությունների իրականացմանն է խոչնդոտում նման ազդեցությունը:

ԲԱԺԻՆ 15. ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ԿԱՐԳ

- 15.1 Պայմանագրի գործողության ընթացքում առաջացող բոլոր վեճերը լուծվում են Կողմերի միջև անմիջական բանակցությունների միջոցով: Բանակցությունների միջոցով համաձայնություն ձեռք չբերելու դեպքում վեճերը կարող են լուծվել Ֆինանսական համակարգի հաշտարարին դիմելու միջոցով կամ դատական կարգով՝ ՀՀ օրենսդրությամբ համաձայն:
- 15.2 Վեճերի առաջացման դեպքում Պայմաններով չկարգավորված հարցերը կարգավորվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով: